10798 ـ سرنشین هواپیما، در صورت نبودن آب چگونه وضو می‌گیرد؟

سوال

در صورت نبودن آب یا منجمد بودن آن یا ممکن نبودن استفاده از آن از بیم ایجاد مشکل در هواپیما یا کافی نبودن آن، در حالی که خاک هم برای تیمم موجود نیست، مسافر باید چگونه وضو بگیرد؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

وضو با شرایطی که شما ذکر کردید ممکن نیست یا بسیار سخت است، در حالی که خداوند متعال فرموده است: وما جعَلَ علیْکم في الدِّینِ مِنْ حَرَجٍ [حج/ ۷۸] (و در دین برای شما سختی قرار نداده است).

در این حالت بر روی فرشی که در هواپیما هست ـ اگر غبار دارد ـ تیمم می‌کند و اگر غباری بر آن نیست نمازش را ـ ولو بدون وضو ـ می‌خواند زیرا توانایی وضو گرفتن را نداشته، و الله متعال فرموده است: فاتَّقُوا الله مااستَطَعْتُم [تغابن/ ۱۶] (تا جایی که در توان دارید تقوای الله را پیشه سازید).

اما اگر هواپیما در آخر وقت نماز دوم ـ در نمازهایی که با هم جمع بسته می‌شود ـ فرود می‌آید، می‌تواند نیت جمع تاخیر کند و نماز اول را به تاخیر بیندازد و آن را در وقت نماز دوم بخواند (مانند نماز ظهر که می‌تواند همراه با نماز عصر در وقت نماز عصر بخواند) اما اگر امکان جمع نیست مانند آنکه وقت نماز دوم باشد (مانند نماز عصر یا نماز عشاء) یا نمازی است که نمی‌توان با نماز بعدی جمع بست مانند نماز عصر با نماز مغرب یا نماز عشاء با نماز صبح، و نماز صبح با نماز ظهر، به همان حالت [بدون وضو] نمازش را به جا می‌آورد.